

Psykoanalys skildrad ur dubbla perspektiv

Fayek Nakhla, Grace Jackson. **Plocka ihop skärvarna. Två berättelser om en psykoanalytisk resa.** 175 sidor. Stockholm: Natur och Kultur, 1995. Pris ca 310 kr. ISBN 91-27-04349-5.

Recensent: leg läkare Eva Lindström, institutionen för psykiatri, Akademiska sjukhuset, Uppsala.

»Du måste fortsätta att skära dig, säger doktorn. Fortsätt skära dig, för du måste förbli i kontakt med din kropp, med dig själv, på vilket sätt som än är möjligt för dig.»

Långvarig psykoanalys

Boken beskriver en långvarig psykoanalytisk kontakt mellan en ung kvinna och hennes terapeut. Den är uppbyggd av två delar, terapeutens beskrivning av sitt arbete och patientens egna upplevelser genom dagboksanteckningar.

Ångestfyllda dagboksanteckningar

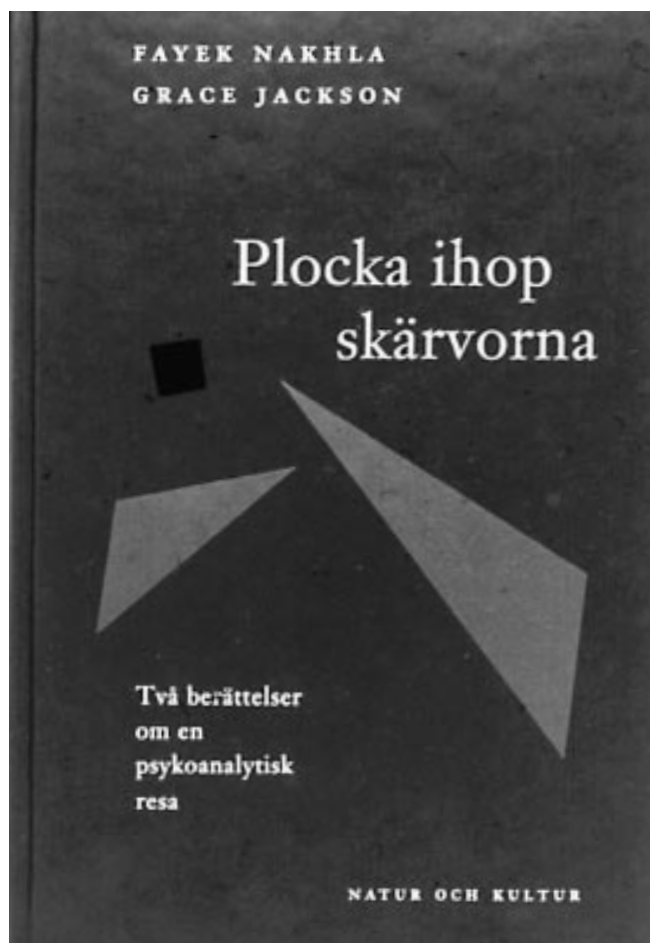
Som varande mycket intresserad av diagnostik och symptomatologi var en av mina första frågor då jag började läsa boken vilket syndrom eller eventuell personlighetsstörning den unga kvinnan kunde lida av. Hon beskriver i egna dagboksanteckningar tomhets känsla, ångest, självdestruktivitet samt psykotiska genombrott.

Det var för mig lätt att både känna igen, och i alla fall bitvis, leva sig in i det svåra lidande hon periodvis måste ha upplevt under terapin. Det självdestruktiva beteendet är då och då mycket uttalat och, som jag uppfattar det, ett sätt att döva den svåra psykiska smärtan hon känner.

Oortodoxa metoder

Det är inte heller svårt att identifiera sig med terapeuten som många gånger under den beskrivna kontakten måste ta till rätt oortodoxa metoder för att kunna fortsätta terapin. Detta gör han givetvis med sin patients bästa inför ögonen, men samtidigt måste han ju hela tiden känna oro för patientens suicidhandlingar, den amerikanska motsvarigheten till an-

NYA BÖCKER

svarsnämnden, familjens lidande, kollegers ifrågasättande m m.

Ingen behandling utöver psykoanalys

Utöver diagnostik och symptomatologi är jag också intresserad av farmakologisk behandling. Av boken framgår att den unga kvinnan under kritiska perioder behandlades med lågdos neuroleptikum. En fundering jag hade då jag läste boken var om det inte fanns någon kompletterande behandling till den psykoanalytiska för att minska hennes svåra lidande.

Jag är medveten om att detta är någonting man verkligen kan diskutera. Det kanske var nödvändigt med en hög ångestnivå periodvis för att kunna arbeta vidare. Jag tycker dock att hennes svåra ångest, de psykosgenombrott och det självdestruktiva beteendet ter sig näst intill outhärdligt och att man av humana skäl mer effektivt skulle ha försökt lindra dessa.

Detta för ju tankarna tillbaka till diagnostiken. Är det

en borderline-personlighetsstörning eller kanske ett schizofrent syndrom. Behandlingen måste ju ändå grundas på sjukdomstillståndet.

Lycklig utgång efter stora vändor

Både doktor och patient verkar eniga om att behandlingen hade en god effekt och att Grace efter genomgången terapi var en mer vuxen, sammanhållen och välfungerande person.

Kostnaden i fråga om lidande för patienten är enligt min bedömning mycket hög. Man anar att det många gånger under behandlingen förelåg en hög suicidrisk. Även terapeuten måste ha gått igenom stora vändor under sitt arbete.

Stöd av familjen

Graces familj fanns hela tiden som stöd och deltagare i behandlingen. Även familjen måste ha pendlat mellan hopp och förtvivlan vid många tillfällen. De anhöriga härdade dock ut och deltog både i familjesamtal och i att ta hand om

Grace under svåra perioder i den gamla hemmiljön.

Jag vill avsluta med ytterligare ett citat från boken »Han tar sig an mig, tar hand om mig, men han överger mig också, dag efter dag. Varenda dag tvingas jag gå igenom upplevelser av att förlora mig själv och det är bara ibland jag blir funnen. Och också när jag blir funnen sker detta bara under det kortaste av ögonblick innan jag åter skickas ut på gatan.»

Värdefull läsning

Sammanfattningsvis var det för mig som »biologisk» psykiater med intresse av diagnostik, symptomatologi och farmakologi en mycket värdefull bok att läsa. Jag känner igen mig själv både i patienten och i terapeuten och tror att boken utgör en bra beskrivning av hur en psykoterapi med en allvarligt störd patient kan te sig.

Med min bakgrund kanske jag har missat väsentliga analytiska aspekter men detta kan väl tala för att boken med stor behållning kan läsas av psykiater med olika bakgrund. •

Läkartidningen väljer böcker och recenser

Läkartidningens bokredaktion får då och då in recensioner som kommit till genom att författare eller utgivande förlag, särskilt läkemedelsföretag, vidtalat en läkare att anmäla boken. Sådana recensioner tackar redaktionen nej till. Bokredaktionen väljer ut de böcker som skall anmälas och vidtalar skribenter.

Vi välkomnar tips om nya utländska böcker som är av stort värde för Läkartidningens läsekrets – men tag kontakt med bokredaktionen innan du skriver någon anmälan spontant! Risken för dubbelarbete är stor.

Med hänsyn till det begränsade utrymme som finns för bokanmälningar recenserar Läkartidningen normalt inte skrifter som har anknytning till marknadsföring av företag eller produkter. Om sådant material ger anledning till välgrundad kritik kan den framföras i tidningens debattspalter.